

Vækst & beskæftigelse i VKO-spareplan

VKO's spareplan koster 27.000 job

27.000 arbejdspladser risikerer at gå tabt frem mod 2013, hvis VKO's spareplan gennemføres. BNP vil med spareplanen være ca. 1,3 pct. lavere i 2013, end hvis spareplanen ikke gennemføres.

af chefanalytiker **Martin Madsen**
& arbejdsmarkedsøkonom **Erik Bjørsted**

28. maj 2010

Analysens hovedkonklusioner

- 27.000 arbejdspladser risikerer at gå tabt frem mod 2013, hvis VKO's spareplan gennemføres.
- BNP vil med VKO's plan være ca. 1,3 pct. lavere, end hvis planen ikke gennemføres.
- Spareplanen risikerer at tage luften ud af det opsving, som ser ud til at være i gang. Opsvinget er skrøbeligt, og arbejdsløsheden er kraftigt undervurderet. AE anbefaler derfor en neutral finanspolitik i 2011.

Kontakt

Arbejdsmarkedsøkonom
Erik Bjørsted
Tlf. 33 55 77 15
Mobil 27 68 79 50
eb@ae.dk

Kommunikationschef
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

VKO's spareplan koster 27.000 arbejdspladser

Beregninger foretaget af AE på den samfundsøkonomiske model ADAM viser, at VKO's spareplan kan bringe ca. 27.000 private arbejdspladser i fare frem mod 2013. GenopretningsPakken omfatter bl.a. fastfrysning af progressionsgrænserne og nulvækst i det offentlige forbrug. Dertil kommer så, at regeringen som en del af den samlede spareøvelse fremrykker finansieringen af skattereformen og aftrapper de offentlige investeringer allerede i 2011.

Tabel 1 viser beskæftigelseseffekterne af elementer i spareplanen og effekten på BNP.

Det samlede beskæftigelsestab af den samlede spareplan er ca. 9.400 i 2011 stigende til 27.100 personer i 2013. GenopretningsPakken betyder isoleret set et tab på 19.000 arbejdspladser, hvoraf nulvæksten i det offentlige forbrug tegner sig for de ca. 16.000.

Endelig bevirker den gradvise finansiering af skattereformen og tilbagerulning af offentlige investeringer et beskæftigelsestab på 8.000 personer.

Tabel 1. Effekter af VKO's spareplan			
	2011	2012	2013
Beskæftigelse (1.000 pers.)	-9,4	-17,1	-27,1
Heraf bidrag fra			
GenopretningsPakken			
- Nulvækst i det offentlige forbrug	-3,5	-9,4	-15,7
- Fastfrysning af progressionsgrænser	-0,4	-1,5	-3,4
Øvrige besparelser			
- Gradvis finansiering af skattereform	-0,7	-2,8	-5,9
- Offentlige investeringer mindskes	-4,7	-3,4	-2,1
BNP-niveau (pct.)	-0,6	-0,9	-1,3
BNP real vækst (pct.)	-0,6	-0,3	-0,4

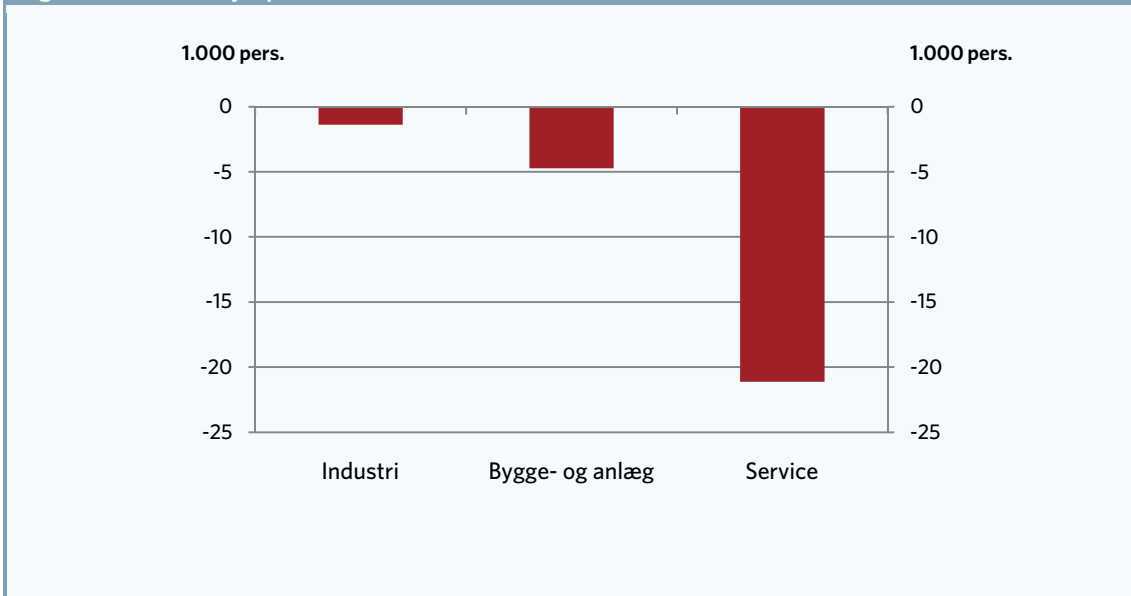
Kilde: AE på baggrund af ADAM.

Samtidig bliver væksten mellem 0,3 og 0,6 pct. mindre hvert år fra 2011-2013, og BNP vil derfor i 2013 være ca. 1,3 pct. lavere, end hvis man ikke havde gennemført planen. Det svarer til et samlet velstandstab på godt 22 mia. kr.

Servicesektoren rammes hårdt af besparelserne

Det er specielt servicesektoren, som mister arbejdspladser som følge af planen. Ca. 77 pct. af det samlede beskæftigelsestab på 27.000 arbejdspladser ligger i servicesektoren, hvilket svarer til ca. 21.000 tabte jobs i 2013. Bygge- og anlægssektoren mister knap 4.700 arbejdspladser, og industrien mister knap 1.400 arbejdspladser. Det viser figur 1

Figur 1. Tab af arbejdspladser i de tre hovedbrancher i 2013

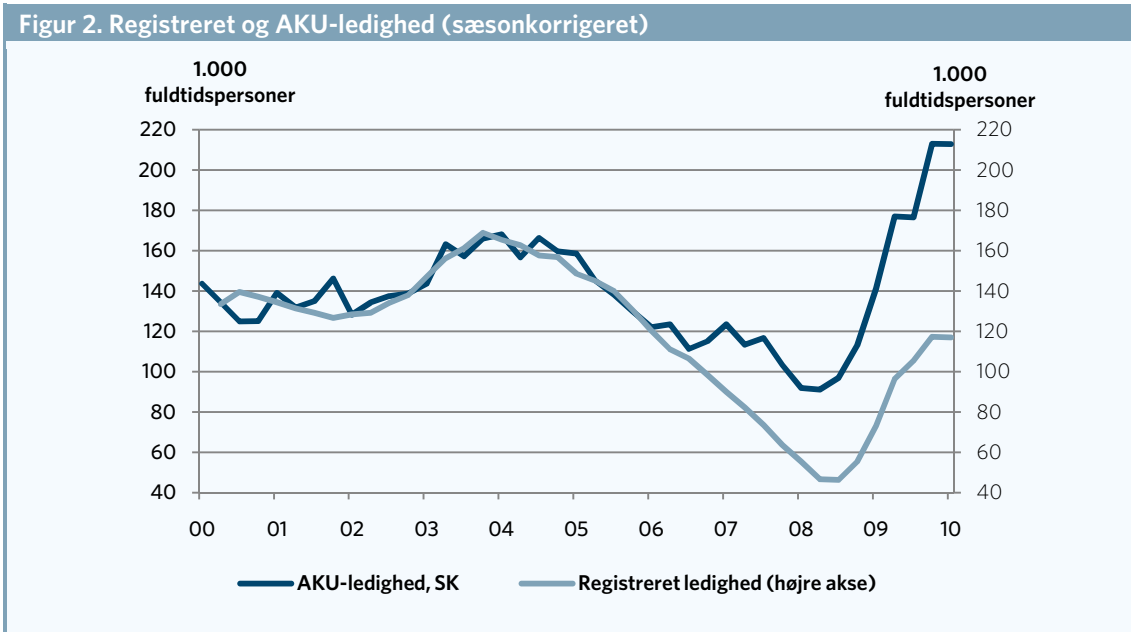

Kilde: AE på baggrund af ADAM.

Det store tab af arbejdspladser i servicesektoren skyldes især, at det private forbrug rammes hårdt som følge af fastfrysningen af f.eks. satsreguleringen og den hurtigere finansiering af skattereformen. Men det rammer også servicesektoren hårdt, at det offentlige forbrug holdes i ro. Det offentliges køb af varer og tjenester nyder servicesektoren normalt godt af. Servicesektoren rammes også som følge af, at de offentlige bygge- og anlægsinvesteringer aftrappes, idet byggeriet, som får mindre at lave pga. de færre investeringer, får en del produktionsinput fra servicesektoren.

VKO strammer finanspolitikken for tidligt

Vi har endnu ikke set en egentlig vending på arbejdsmarkedet. Der er kraftige indikationer af, at de største og mest eksplosive stigninger er overstået, men arbejdsløsheden forventes at stige en rum tid endnu. Samtidig er omfanget af arbejdsløsheden kraftigt undervurderet. Det fremgår af figur 2, som viser både den registrerede arbejdsløshed og den stikprøvebaserede opgørelse fra Arbejdskraftundersøgelsen fra Danmarks Statistik. Som det fremgår, er arbejdsløshedsniveauet ca. 54.000 personer højere i AKU-opgørelsen. Ser man bort fra de studerende, peger tallene på, at arbejdsløshedsstigningen siden 2. kvartal 2008, hvor arbejdsløsheden ramte bunden er undervurderet med ca. 30.000 personer.

Anm.: Data er sæsonkorrigeret.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik.

Som det fremgår af figuren, fulgtes de to opgørelser fint ad frem til 2006, men fra 2006 begyndte de to statistikker at afvige mere og mere. Forklaringen skal sandsynligvis søges i, at mange de seneste år har fravalgt a-kassen, hvorfor de ikke er berettiget til dagpenge i tilfælde af ledighed. I 2007 var der således ½ mio. danskere, som ikke var medlem af en a-kasse. Samtidig kan ca. 370.000 af disse heller ikke få kontanthjælp i tilfælde af arbejdsløshed, fordi deres ægtefælle tjener for meget, eller de har en formue.

Samtidig er antallet af ledige stillinger historisk lavt. Målt i forhold til antallet af registrerede arbejdsløse er der 7 arbejdsløse pr. ledig stilling – i 2008 var forholdet 1:1. Ser man på de bruttoledige, altså de registrerede arbejdsløse inkl. de aktiverede, er der hele 9 arbejdsløse for hver ledig stilling. Det siger noget om, hvor tilsandet arbejdsmarkedet fortsat er. Endelig er væksten fortsat meget sløj. Vi ligger ikke på normalvækst endnu, hvilket også taler for, at vendingen på arbejdsmarkedet trækker lidt ud endnu.

Opsvinget er meget svagt og skrøbeligt og væksten i både 3. Og 4. Kvartal 2009 lå under normalvækst (0,4-0,5 pct.). Derfor er det risikabelt at gå så hårdt til væks, som regeringen og dansk Folkeparti lægger op til. Det kan tage luften ud af det spirende opsving, specielt hvis forbrugerne med udsigt til helstekur bliver mere forsigtige.

Set i det lys er det alt for tidligt at stramme finanspolitikken op i 2011. Man bør vente til 2012 med at aftrappe de offentlige investeringer og tillade en moderat stigning i det offentlige forbrug.